

[Msr-Suudi Arabistan-Trkiye ilikleri](#)

Msr'n nemli siyasi analistlerden biri olan ve Eham Gazetes'i'nin Uluslararası blm mdr olan Usame El-Delil, Tesnim Haber'e blgesel konularla ilgili bir rportaj verdi

Aran Haber Agency: Msr'daki Eham Gazetes'i yazarlarından ve analist Usame El-Delil, Recep Tayyip Erdoan'n Halep'te gvenli blge oluturulmas ynndeki son aklamalar, Musul savann Suriye krizine etkisi, Suudilerin Suriye'deki geni apl mdahalesi, Suriyeli st dzey bir yetkilinin Msr'a ziyareti gibi blgesel .konularda, ran'n yar resmi haber ajanslarından Tesnim'e nemli aklamalarda bulundu Arabistan'n geleceini son derece tehlikeli olarak ngrdn belirten Usame El-Delil, "Suudiler sadece Suriye'de deil, Irak'ta, Yemen'de, Libya'da ve Bahreyn'de de ok tehlikeli iler yapıyorlar. Bu politikalar .Suudilerin ok ar bedeller demesine neden olacaktır" ifadesini kulland Recep Tayyip Erdoan'n Halep'te gvenli blge oluturulmas ynndeki son aklamalar, Musul savann Suriye krizine etkisi, Suudilerin Suriye'deki geni apl mdahalesi, Suriyeli st dzey bir yetkilinin Msr'a ziyareti ve .bu ziyaretin mesajlar Usame El-Delil ile gerekletirilen rportajn ana balklar Suriye Ulusal Gvenlik Brosu Bakan Ali Memlk'n Kahire'ye gerekletirdii son ziyareti nasl- ?deerlendiriyorsunuz :Usame El-Delil

Msr ve Suriye arasndaki koordinasyon ve i birlii, yeni bir konu deildir. Bu iliki ve i birlii Suriye krizi balad gnden imdiye kadar devam etmektedir. Bu balamda Suriyeli herhangi bir yetkilinin Msr'a ziyarette bulunmas normal olarak deerlendirilmelidir. Ama mevcut artlarda Ali Memlk'n Msr'a ziyarette bulunacan aklamasnn ok deerli ve st dzey boyutlar bulunmakta ve eitli mesajlar tamaktadr ve bunlardan en nemlisi Kahire'nin Suriye krizi konusundaki tutumunu ak ve kararl bir ekilde aklamasdr. Kahire Suriye krizinin siyasi olarak zlmesi seeneini tercih etmi ve askeri seenein, zellikle Suriye olmak zere btn blge iin ykc ektileri ve sonular olmas nedeniyle imkansz olduunu belirtmitir. Msr'da Suriye'nin teristlerden ve milislerden temizlenmesi, lkenin yeniden yaplandırılması ve bu lkenin .toprak btnlnn, kurumların ve kurulularnn, egemenliinin ve birliinin korunmasn vurgulamaktadr Ziyaretin zamann aklanmas Msr'n istikrarlı ve effaf duruunun ne kadar ileri bir seviyede olduunu gstermektedir. Bu ziyaret, zellikle terrizmlle mcadele konusunda Msr ve Suriye arasnda gvenlik koordinasyonlar ile ilgili eitli konular kapsamasndan ve Msr ve Rusya Ordusunun Msr llerinde terrizmlle mcadele kapsamnda gerekletirdikleri operasyonlarla e zamanlı olmasndan dolay ok nemlidir. Hi phesiz, terrizmlle mcadele, terrizmin kkn blgede kurutma, blgede yeni denklemler oluturma ve teristlerin hibir rol kalmayacak ekilde, blge lkeleri iin jeopolitik baarlar salama hedefiyle zellikle Rus askerlerinin ilk kez Msr'da ve Afrika ktasnda bulunaca, Msr, Rusya ve Suriye olmak zere lkenin askeri tatbikatlarda bulunaca dnemle e zamanlı olarak gerekleecek olan bu ziyaretin nemli .mesajlar olacaktır

Ali Memlk'n Msr'a gerekletirecei ziyaret, Birlemi Milletler Genel Kurulu toplantısında Msr'n Rusya'nn-tasarsn onaylamasnn ardından Suudi Arabistan'a ikinci bir darbesi olarak deerlendiriliyor. Sizin bu ?konudaki deerlendirmeleriniz nelerdir :El-Delil

Msr'n blge konularına ve olaylarına kar yaklam darbe anlam tamamaktadr. Ben ahsi olarak bu kelimenin Msr'n d politika ilke ve esasları iin kullanılmasna karym. nk Msr Arapln kalbidir ve stratejik bir rol vardr ve Arap dnyasında uyum ve dengeyi oluturmaktadr. Msr bir tarafla olan ilikisini dier tarafla sylemesiyle kurmuyor. Herkes Msr ve Arabistan arasndaki ilikinin asla Msr ve Suriye arasndaki ilikiyi bozmayacan bilmelidir ve bunun tam tersi olarak ta Msr ve Suriye arasndaki iliki de Msr ve Arabistan .arasndaki ilikiyi bozmayacaktır

Msr ve Suriye arasndaki iliki eski ve stratejik bir ilikidir ve dost ve dman iin bu ak bir konudur ama Msr ve Suudi Arabistan arasndaki iliki fiili olarak krizlerle ve gerginliklerle kar karyadr ve bu kriz, Msr'n Suriye krizi konusundaki tutumu nedeniyle yeniden canlanmtr. Msr'n ilkesi, uluslararası kanun

ilkelerine dayanmaktadır ve Msr'n rejimlerin zorla deitirilmesini ya da blgenin durumunu halkın iradesi, meruiyetler ve demokratik yntemler erevesi dnda deitirmek için eitli eylemlerde bulunulmasını onaylaması mümkün değildir. Suudiler Msr'ın durumunu çok iyi biliyorlar. Eer Suudiler Msr'ın çok zor durumda olduğunu düşünmede Msr'a yardımda bulundularsa, hakikatte Msr'a yaptıkları bu yardımlar kendilerine yaptıkları yardımlardır. Çünkü bu yardımlar İnkelerin milli güvenliğini korumak için Suudi liderler yardım ve satın alma konusu arasında fark olduğuna dikkat etmelidir. Çünkü müttefiki olan bir İnkeye krizlerle karşı karşıya olduğu bir durumda yardımda bulunmak, o İnkenin siyasi iradesini satın almak anlamına gelmez ve bu iki konu birbirinden çok farklıdır. Böyle bir şey asla olmam ve olmayacaktır. Suudiler Msr'n siyasi iradesini satın almamıştır ve asla da Msr'n kararların kendi menfaatleri doğrultusunda yönlendiremeyeceklerdir. Bu yüzden Msr'n tutumu ve durumu, Suudilere, Katar'a ya da Türkiye'ye bir darbe olmuştur çünkü hakikatle elimindedir. Msr'n dış politikası derin bir politikadır, bir aralığı vardır ve derlidir ve Msr'n hiçbir artı altında Suriye ile olan ilişkisini Suudilere ya da bakalarına manevra yapmak için kullanması mümkün yoktur.

Acaba gelecek dönemlerde Msr'n Suriye'ye doğru ilerlemesi ile eş zamanlı olarak, Suudilerin geri ekiliine-ahit olacak mıyız ya da bu ilerleyiş Suudilerin Yemen krizine daha fazla müdahalede bulunmasını neden ?olacak mı
:El-Delil

Aslında bunu söylemek gerekir ki, Suudiler sadece Suriye'de değil, Irak, Yemen, Libya ve Bahreyn gibi birçok bölgede de tehlikeli işlere el uzatmaktadır. Bu politikalar Suudilerin aradıkları bedeller demesine neden olacaktır. Suudilerin bu İnkelerin işlerine müdahalede bulunmasını bedeli olarak aradıkları olacaktır. Suudiler de kendi ulusal güvenlikleri ile hiçbir ilgisi olmayan konulara karmalarının bedelini deyeceklerini çok iyi biliyor ve alıyorlar. Bu müdahaleler tehlikeleri arttırmak ve Suudi hükümetini tehdit etmektedir ve Suudilerin askeri, siyasi, ekonomik durumu için son derece tehlikeli etkileri ve sonuçları olacaktır. Şu an Suudilerin KSA vadede yenilgiler ve kayıplar yaadığına ahit oluyoruz ve bunların uzun vadede etkileri ve sonuçları olacaktır ve bu sonuçları bölgeyi de etkileyecektir. Aslında Suudilerin blgenin politikasına ve güvenliğine şaysız zarar olan bu politikalarının gılgesinde, Arabistan'ın geleceğine dair mitli deilim

ID'nin Musul'dan Rakka'ya geri ekilmesinin etkileri ve sonuçları ve bunun Suriye krizine olan etkisi-?hakkındaki deerelemleriniz nelerdir
:El-Delil

ID teristlerinin Musul'dan Rakka'ya doğru geri ekilme operasyonları endişe vericidir ve maalesef bu durumun asıl nedeni ve sebebi Türkiye'dir. Türk askerlerinin Irak'ta bulunmasını asıl amaç ne Türkiye menfaatleri için ne de Musul'u kurtarma operasyonlarıdır. Onların Irak'ta bulunmasını asıl amaç, ID'yi desteklemektir. Türkiye'nin niyetinde samimi olmadıkça nımdaki gınlarda bütün dünya anlayacaktır. Onlar Musul topraklarına Osmanlı'dan kalan bir Türk toprağı olarak bakıyorlar ve bu durum çok tehlikelidir. ID .Türkiye'nin itaatkâr bir askeridir ve bu durum da çok tehlikelidir

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Halep'te beş bin kilometrekare genişliğinde güvenli bölge oluşturulması yınıdeki açıklamaları ve bu durumun Halep'teki askeri operasyonlara etkisi hakkındaki ?deerelemleriniz nelerdir
:El-Delil

Erdoğan her ne kadar Halep'te güvenli bölge oluşturulmasını uakların bu bölgede umasını yasak olduğunu anlamına geldiğini söylese de bu konu uluslararası kanunlara aykırıdır. Çünkü Suriye'nin ulusal egemenliğini ihlal etmek demektir.

Erdoğan Suriye'ye emrivakî yapmak istemekte ve işi boz ve gılleri boyamak için konumları yapmaktadır. Benim deerelemlerim Erdoğan'ın şıllerinin çok ciddiye alınmaması ve nemsinmemesidir. Maalesef uluslararası toplum, Türkiye'nin blgenin durumunu kartırması ve uluslararası kanunları Irak ve Suriye'nin egemenliğini ihlal ederek ayak altına alması izin verdi ve Türkiye'nin bütün bu eylemleri karşısında .uluslararası toplumun sessiz kalması onların da Türkiye ile işbirliğinde olduğunu göstermektedir

FHA